

Plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek
Vrijdag 2 oktober 2015 (10u30 – 12u00)

[Notulen P.V. 2015/nr.2](#)

Leden van de Hoge Raad voor de Statistiek:

De heer M. Rémon – *Voorzitter*

De heer M. Boghaert, mevrouw R. Bourdeaud’hui, de heer K. Brijs (voor de heer F. Robben), mevrouw V. Burnel, mevrouw A. Carton, de heer P. Deboosere, de heer X. Dehaibe (voor mevrouw A. Romain), mevrouw G. Desimone, de heer B. Hertveldt, de heer G. Loosveldt, de heer K. Neels, de heer M. Ruymen (voor mevrouw C. Rouma), mevrouw A. Sierens, de heer P. Teirlinck, mevrouw I. Thomas, de heer R. Van Bulck, de heer C. Van Laere, de heer N. Waeyaert.

Uitgenodigd:

Mevrouw C. Croquet – FOD Economie (AD Statistiek) → Voor agendapunten 3 en 4
 Mevrouw A. Depickere – FOD Economie (AD Statistiek) → Voor agendapunt 5
 Mevrouw M. Kombadjian – FOD Economie (AD Statistiek) → Voor agendapunten 3, 4 en 5
 De heer E. Meersseman – FOD Economie (AD Statistiek) → Voor agendapunt 5
 Mevrouw A. Termote – FOD Economie (AD Statistiek) → Voor agendapunt 5
 De heer C. Vanderhoeft – FOD Economie (AD Statistiek) → Voor agendapunt 5
 Mevrouw M. Versonnen – FOD Economie (AD Statistiek) → Voor agendapunten 3, 4 en 5
 De heer M. Vos – FOD Economie (AD Statistiek) → Voor agendapunten 3 en 4

Verontschuldigd:

De heer R. Acx, de heer S. Brunet, de heer M. Callens, de heer D. De Baets, de heer P. Dmitrevsky, mevrouw C. Faes, de heer K. Grosse-Erdmann, de heer B. Lejeune, de heer R. Petit (in afwachting van een plaatsvervanger), de heer R. Rollier, mevrouw R. Thys, mevrouw F. Vanderkelen, mevrouw M. Van Wouwe (*vice-voorzitster*).

Afwezig:

Mevrouw C. Dehon, de heer P. Haegeman, de heer F. Huyghe, mevrouw C. Lentz, de heer J.-P. Liebaert, de heer I. Magdalenic, de heer O. Plasman, mevrouw J. Screurs, de heer V. Vandenberghe, de heer P. Van der Hallen, de heer G. Van de Velde, mevrouw K. Van Overmeire, en de heer R. Van Rossem.

Secretariaat:

De heer Ph. Mauroy – *Secretaris*

De heer C. Cornelis – *Adjunct-secretaris*

Nr.	Inhoud van de agenda
I	<p><i>Goedkeuring van de agenda voor de plenaire vergadering van vrijdag 2 oktober 2015</i></p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De agenda voor de vergadering wordt unaniem goedgekeurd.</p>

	<p>Opmerking: Op dinsdag 6 oktober 2015 heeft het secretariaat per e-mail de PowerPoint-presentatie van de plenaire vergadering doorgestuurd naar alle leden van de Hoge Raad voor de Statistiek.</p>
II	<p>Goedkeuring van de notulen P.V. 2015/nr.1 van de plenaire vergadering van woensdag 27 mei 2015</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De notulen P.V. 2015/nr.1 van de plenaire vergadering van woensdag 27 mei 2015 worden unaniem goedgekeurd.</p>
III	<p>Voor advies: Ministerieel besluit waarbij een maandelijkse statistiek van de voortbrenging in de waternijverheid wordt voorgeschreven.</p> <p>➤ Voorstelling</p> <p>In België is de huidige vragenlijst van de enquête voor de maandelijkse statistiek van de industriële activiteit in de waternijverheid vastgelegd bij Ministerieel Besluit van 15 december 1998. Het wijzigt het Ministerieel Besluit van 21 mei 1946 waarbij een maandelijkse statistiek van de voortbrenging in de waternijverheid wordt voorgeschreven. Alle ondernemingen waarvan de hoofdactiviteit valt onder afdeling E36 van de NACE Rev.2 worden in deze enquête ondervraagd.</p> <p>Dertien variabelen (die verband houden met personeelsbestand, brutolonen, volume van de bedrijvigheid, aantal aansluitingen en omzet) worden maandelijks opgevraagd bij een zestigtal bedrijven. Onder die variabelen worden bij het berekenen van de index van de industriële productie enkel nog diegene gebruikt welke betrekking hebben op de watervolumes. Genoemde index dient maandelijks aan Eurostat te worden verstrekt (op grond van Europese verordening nr. 1165/98 van 19 mei 1998) en wordt door de Nationale Bank van België gebruikt voor het opstellen van de nationale rekeningen (in het kader van de INR). Van de sociale variabelen en van de omzet wordt momenteel geen gebruik gemaakt. De opgevraagde totalen voor het volume van de activiteit worden tijdens de verwerking van de gegevens opnieuw berekend en worden dus evenmin gebruikt. De absolute cijfers worden niet meer gepubliceerd en momenteel heeft er nog geen enkele gebruiker een opmerking over gemaakt.</p> <p>Om redenen van administratieve vereenvoudiging stelt de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium daarom voor om de volgende variabelen uit het enquêteformulier te schrappen: aantal bedienden / aantal arbeiders / aantal daadwerkelijk gepresteerde werkuren / brutolonen / tussentotaal: volume opgevangen grondwater + volume behandeld oppervlaktewater + volume water ontvangen van andere ondernemingen / volume water beschikbaar voor verdeling / omzet.</p> <p>➤ Bespreking</p> <p>De leden van het bureau hebben geen bijzondere opmerkingen over dit agendapunt, behalve de vraag of de informatie i.v.m. de ('sociale') variabelen, waarvan de afschaffing hier wordt voorgesteld, beschikbaar is in andere administratieve bronnen.</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De Hoge Raad voor de Statistiek brengt unaniem gunstig advies uit over het voorstel van ministerieel besluit waarbij een maandelijkse statistiek van de industriële activiteit in de waternijverheid voorgeschreven wordt, zoals op de plenaire vergadering werd voorgelegd door de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium.</p>
IV	<p>Voor advies: Koninklijk besluit waarbij een maandelijkse statistiek van het aantal gepresteerde werkuren en de omzet in de industrie wordt voorgeschreven.</p> <p>➤ Voorstelling</p> <p>De enquêteresultaten uit de maandelijkse statistiek van de beweging van het personeel van de nijverheidsvestingen worden voornamelijk gebruikt bij de berekening van de indexcijfers van de omzet in de industrie en de indexcijfers van de industriële productie (overeenkomstig Europese verordening nr. 1165/98 van de Raad van 19 mei 1998). In België scheidt het Ministerieel Besluit van 24 december 1955 het wettelijke kader van deze enquête.</p> <p>De enquête dekt de industriële sectoren die niet in de Prodcom-enquête ondervraagd worden, namelijk de hiernavolgende NACE Rev.2-klassen: 05.10 (winning van steenkool), 10.11 (de slachthuizen, die slechts een onderdeel vormen van code 10.11 – verwerking en conservering van vlees), 10.51 (zuivelfabrieken en kaasmakerijen), 19.10 (vervaardiging van cokes), 19.20 (vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten) et 24.46 (bewerking van slijt- en kweekstoffen).</p>

Nijverheidsvestigingen met meer dan 10 personeelsleden worden in deze enquête ondervraagd. Voor deze maandelijkse enquête, waarin omstreeks 80 vestigingen betrokken zijn, worden vijf variabelen opgevraagd: omzet, aantal bedienden, aantal arbeiders, aantal daadwerkelijk gepresteerde werkuren en brutolonen. Op dit ogenblik worden echter alleen nog de variabelen "omzet" (in de berekening van de indexcijfers van de omzet in de industrie) en "aantal daadwerkelijk gepresteerde uren" (in de berekening van de indexcijfers van de industriële productie) gebruikt.

Om redenen van administratieve vereenvoudiging stelt de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium bijgevolg voor om de drie overblijvende variabelen ("aantal bedienden", "aantal arbeiders" en "brutolonen", waarvan de gegevens toch al via de RSZ worden verzameld) uit de enquête te schrappen.

➤ **Bespreking**

De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek hebben geen bijzondere opmerkingen over dit punt.

➤ **Beslissing**

De Hoge Raad voor de Statistiek brengt unaniem gunstig advies uit over het voorstel van koninklijk besluit waarbij een maandelijkse statistiek van het aantal gepresteerde werkuren en de omzet in de industrie voorgeschreven wordt, zoals op de plenaire vergadering werd voorgelegd door de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium.

Voor advies: Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 januari 1999 betreffende een steekproefenquête naar de arbeidskrachten

➤ **Voorstelling**

De enquête naar de arbeidskrachten (de EAK) is een enquête bij huishoudens bedoeld om (onder inachtneming van internationaal vergelijkbare definities) het aantal tewerkgestelde personen, werklozen en niet-actieven te meten en de kenmerken van die groepen te analyseren. De EAK wordt sinds 1983 gehouden en werd in 1999 tot een doorlopende enquête, hetgeen inhoudt dat de steekproef over alle weken van het jaar gelijkmatig verspreid is. Elk jaar worden ongeveer 80.000 personen van 15 jaar en ouder ondervraagd.

Bij Verordening (EG) nr. 577/98 van de Raad betreffende een steekproefenquête naar de arbeidskrachten in de Gemeenschap zijn de nationale instituten voor de statistiek in de Europese Unie verplicht die enquête te organiseren.

Zoals in vele lidstaten is de EAK in België een verplichte enquête, voorgeschreven door het koninklijk besluit van 10 januari 1999. De Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium is op nationaal niveau verantwoordelijk voor de uitvoering van die enquête en voor de verwerking van de uit de bevraging ontstane gegevens alsook voor de verspreiding van de onderzoeksresultaten. Die resultaten hebben talrijke toepassingen bij de opvolging van het arbeidsmarktbeleid (o.m. de indicatoren van de "EU 2020"-strategie) en bij ander onderzoek van wetenschappelijke aard.

Onder impuls van Eurostat worden de sociale statistieken in de komende jaren grondig hervormd en gemoderniseerd. Er zal een nieuwe kaderverordening over *Integrated European Social Statistics* worden aangenomen, die naar verwachting vanaf 2019 of 2020 in voege zal treden. Voor de EAK bestaan die hervormingen o.m. uit een grondige herziening van de variabelenlijst en van de bevragingsfrequentie, het inzetten van standaardvragenlijsten, een verkorting van de termijn voor het verstrekken van de gegevens, de invoering van nieuwe explicietere nauwkeurigheidscriteria, en de verplichte overschakeling op een met perioden korter dan een jaar roterend panel (dit laatste is qua weerslag op de methodiek van het Belgisch onderzoek het ingrijpendst).

De overschakeling op een roterend panel, gelijktijdig met het invoeren van een nieuwe werkwijze voor de gegevensverzameling (bevraging met *mixed mode*-gegevensverzameling) en van een fasegewijze aanpak (*wave approach*), zal effectief zijn vóór het in voege treden van de nieuwe kaderverordening, en dit om meerdere redenen:

- ✓ Uit kwaliteitsoverwegingen: de EAK heeft momenteel te kampen met betrekkelijk grote schommelingen in de resultaten van kwartaal tot kwartaal. Met een roterend panel kunnen de kwartaalresultaten worden gestabiliseerd;
- ✓ Er is vanwege de Europese Commissie een sterke vraag naar uit de EAK afgeleide flowgegevens. Eerstdaags zal Eurostat kwartaal-flowgegevens afgeleid uit EAK-panelgegevens publiceren;
- ✓ Door de inkrimping van de werkingskosten kan de steekproef budgettair niet meer op haar huidige omvang worden gehouden en kunnen niet alle huishoudens verder in *face to face* via CAPI (*Computer Assisted Personal Interviewing*) bevraagd worden.

	<p>De voorgestelde nieuwe methode is minder duur en maakt een aantal verbeteringen in de kwaliteit mogelijk.</p> <p>De hervormingen worden dus ten uitvoer gebracht vanaf 1 januari 2017. Deze hervormingen omvatten het overschakelen op een met perioden korter dan een jaar roterend panel, een minder dure gegevensverzamelingsmethode (bevraging met <i>mixed mode</i>-gegevensverzameling) en de invoering van de fasegewijze aanpak (<i>wave approach</i>).</p> <p>➤ Bespreking</p> <p>Enkele leden van de Hoge Raad voor de Statistiek maken opmerkingen of vragen bijkomende inlichtingen, onder meer over wat nu exact bedoeld wordt onder het begrip 'stroomgegevens'; over de antwoordgraad die door de invoering van die nieuwe methodiek verwacht mag worden, alsook over de uit te voeren, nuttige analyse van de non-respons zodra die nieuwe methodiek in voege zal zijn getreden; over de weerslag van de <i>mixed mode</i>-gegevensverzameling (CAPI + CAWI + CATI) op de kwaliteit van de verzamelde gegevens, en over de invloed van de gewijzigde rol van de ADS-enquêteurs binnen het nieuwe werkkader; over eventuele breuken in de gegevensreeksen, over de mogelijkheid vergelijkingen te maken met historische reeksen, en over de duidelijke communicatie die hierover zal moeten worden gevoerd t.a.v. van de gebruikers, o.m. op de website van de Algemene Directie Statistiek; over de te verwachten verbetering in nauwkeurigheid, afhankelijk van de soort structurele of conjuncturele variabele; en verder over het risico van uitval, die zich gaandeweg zal voordoen naarmate de verschillende bevragsingsfasen van de huishoudens worden doorlopen, en de mogelijkheid om gebruik te maken van administratieve gegevens om dit risico zoveel mogelijk op te vangen.</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De Hoge Raad voor de Statistiek brengt unaniem gunstig advies uit over het voorstel van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van zondag 10 januari 1999 betreffende een steekproefenquête naar de arbeidskrachten, zoals op de plenaire vergadering werd voorgelegd door de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium.</p>
V	<p>Mededelingen van het secretariaat van de Hoge Raad voor de Statistiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Data van de volgende vergaderingen <p>De datum van de eerstvolgende vergadering van het Bureau van de Hoge Raad voor de Statistiek is vastgelegd op vrijdag 27 november 2015 om 10u00, in de lokalen van Algemene Directie Statistiek. De volgende plenaire vergadering is gepland op vrijdag 11 december 2015 om 10u30. De agenda ervan zal zo spoedig mogelijk door het secretariaat via e-mail worden medegedeeld.</p>

Volgende plenaire vergadering: Vrijdag 11 december 2015 om 10u30 in zaal 1B03 van de FOD Economie ("City Atrium", Vooruitgangstraat 50, 1210 Brussel)

[ondertekend]
De voorzitter,
Marcel REMON

[ondertekend]
De secretaris,
Philippe MAUROY